

جان ویکلیف (John Wycliffe)

در این نوبت از معرفی مشاهیر تاریخ کلیسا به زندگی جان ویکلیف (John Wycliffe) خواهیم پرداخت.

او متولد حدوداً ۱۳۳۰ میلادی یورکشایر (Yorkshire)، انگلستان - و متوفی به تاریخ ۳۱ دسامبر ۱۳۸۴ میلادی لوترورث (Lutterworth) در لسترشایر (Leicestershire) می‌باشد.

جان ویکلیف بسیار جلوتر از زمان خود بود. حدود ۱۵۰ سال قبل از این که مارتین لوتر بیانیه ۹۵ ماده‌ای خود را، بر سر در کلیسای ویتنبرگ بکوبد، این الهیدان شمال انگلیس نگاهی انتقادی به پاپ داشت و کتاب مقدس را از لاتین به انگلیسی میانه ترجمه کرد. همین طور، جان ویکلیف به عنوان "ستاره صبح اصلاحات" در تاریخ کلیسا شناخته می‌شد.

اطلاعات کمی درباره کودکی و جوانی این الهیدان آکسفوردی وجود دارد. او احتمالاً قبل از سال ۱۳۳۰ میلادی در شهرستان یورکشایر انگلیس به دنیا آمده است. ویکلیف در آکسفورد الهیات خواند و بعداً به عنوان مدرس در آن جا کار کرد."

ویکلیف در سال ۱۳۵۶ میلادی مدرک لیسانس هنر خود را به عنوان همکار جوان در کالج مرتون (Merton) به پایان رساند. در همان سال، او رساله کوچکی با عنوان "آخرین عصر کلیسا" نوشت.

در پرتو شدت طاعونی که هفت سال پیش فروکش کرده بود، مطالعات ویکلیف او را به این نتیجه رساند که پایان قرن چهاردهم نشانه‌ای از پایان جهان خواهد بود. در حالی که نویسندگان دیگر طاعون را به عنوان قضاوت خدا بر مردم گناهکار می‌دیدند، ویکلیف آن را برای محکومیت روحانیون نالایق می‌دانست. به ویژه نرخ مرگ و میر در

میان روحانیون بالا بود و کسانی که جایگزین آنها شدند، به نظر او بی‌سواد یا به طور کلی بی‌اعتبار بودند.

عملکرد او باعث شد که سیمون ایزلپ (Simon Islip) اسقف اعظم کانتربری (Canterbury)، او را در سال ۱۳۶۵ میلادی به عنوان رئیس کانتربری هال (Canterbury Hall)، منصوب کند، جایی که دوازده جوان برای کشیشی آماده می شدند. در دسامبر ۱۳۶۵ میلادی، ایزلپ ویکلیف را به عنوان سرپرست منصوب کرد، اما زمانی که ایزلپ در سال بعد درگذشت، جانشین او، سیمون لانگهام (Simon Langham)، مردی که در صومعه تربیت یافته بود رهبری کالج را به یک راهب سپرد.

در سال ۱۳۶۷ میلادی، ویکلیف به روم اعتراض کرد. در سال ۱۳۷۱ میلادی اعتراض ویکلیف بررسی شد و نتیجه به نفع او نبود. این حادثه نمونه‌ای از رقابت‌های مداوم بین راهبان و روحانیون سکولار در آکسفورد در آن زمان بود.

در سال ۱۳۸۲ میلادی، دشمن قدیمی ویکلیف، ویلیام کورتنی (William Courtenay) که اکنون اسقف اعظم کانتربری بود، مجمع کلیسایی از اعضای برجسته را در لندن فرا خواند. در طی مشاوره‌ها در ۲۱ ماه مه، زلزله‌ای رخ داد؛ شرکت کنندگان وحشت‌زده شدند و خواستار انحلال مجمع شدند، اما کورتنی زلزله را نشانه‌ای مساعد اعلام کرد که به معنی تصفیۀ زمین از آموزه‌های نادرست بود و نتیجه "مجمع زلزله" تضمین شد.

از ۲۴ گزاره‌ای که به ویکلیف نسبت داده شد بدون ذکر نام او، ده مورد بدعت آمیز و چهارده مورد نادرست اعلام شدند. دستۀ اوّل به تغییرات در آیین مقدّس اشاره داشتند و دستۀ دوم به مسائل نظم و نهادهای کلیسایی مربوط می شدند. از آن زمان به بعد، نگه داشتن این عقاید یا ترویج آنها در موعظت یا در مباحثات دانشگاهی ممنوع شد. همه کسانی که این دستور را نادیده می گرفتند تحت پیگرد قانونی قرار می گرفتند. برای

اجرای این کار، کمک دولت لازم بود؛ اما مجلس عوام این لایحه را رد کرد. با این حال، پادشاه فرمانی صادر کرد که اجازه دستگیری خطاکاران را می‌داد.

جان ویکلیف استحاله (تبدیل نان و شراب به جسم و خون مسیح) را به همراه آیین اعتراف رد کرد و گفت که اینها بر خلاف کتاب مقدس هستند. ویکلیف به عنوان یک دوناتیست (Donatist) مورد حمله قرار گرفت اما این ادعا یک سوء تفاهم بود که شاید برای بی‌اعتبار کردن نظرات او درباره عشای ربّانی استفاده شده بود.

ویکلیف گفت: "نان مقدّسی که ما کشیش‌ها درست می‌کنیم و تقدیس می‌کنیم، بدن خداوند نیست بلکه نشانه مؤثری از آن است. این گونه نباید درک شود که بدن مسیح از آسمان بر نان مقدّس در هر کلیسا نزول می‌کند."

الهیات ویکلیف تأثیر زیادی بر یان هوس داشت. کتاب "درباره کلیسا" هوس (Huss)، خلاصه‌ای از اثر ویکلیف با همان نام بود، همراه با مطالب اضافی از کتاب ویکلیف به نام "درباره قدرت پاپ".

"به دلیل این که ویکلیف باور داشت که عامه مردم می‌توانند از طریق ایمان و کمک روح‌القدس کتاب مقدّس را درک کند و از آن بهره‌مند شوند، او از سال ۱۳۸۱ میلادی شروع به ترجمه کتاب مقدّس لاتین کرد. او به ترجمه عهد جدید پرداخت در حالی که شاگردش، نیکلاس هرفورد، روی عهد عتیق کار می‌کرد.

هنگامی که ویکلیف ترجمه عهد جدید خود را به پایان رساند، کار ترجمه عهد عتیق که هرفورد (Hereford) شروع کرده بود را نیز به پایان رساند. اندیشمندان اعتبار زیادی برای جان پُروی (John Purvey) که بعدها کل کار را بازبینی کرد، قائلند. ویکلیف معتقد بود که ترجمه انگلیسی کتاب مقدّس نیاز به واعظان ساده و نزدیک به

مردم دارد تا آن را به مردم برسانند، بنابراین او دانشجویانی از دانشگاه آکسفورد، جایی که خود در آن تحصیل و تدریس کرده بود، آموزش داد.

تا سال ۱۳۸۷ میلادی، واعظان غیر روحانی (نصب نشده رسمی) که به نام لولاردها (Lolards) شناخته می‌شدند، در سراسر انگلستان با الهام از نوشته‌های ویکلیف پرسه می‌زدند. لولارد در زبان هلندی به معنی "زمزمه‌گر" یا "سیار" است. آنها خواستار خواندن کتاب مقدس به زبان محلی بودند، بر ایمان شخصی تأکید داشتند و از قدرت و ثروت کلیسا انتقاد می‌کردند.

واعظان لولارد ابتدا حمایت ثروتمندان را به دست آوردند، که امیدوار بودند لولاردها به خواسته آنها برای مصادره اموال کلیسا کمک کنند. هنگامی که هنری چهارم در سال ۱۳۹۹ میلادی پادشاه انگلستان شد، کتاب مقدس لولارد ممنوع شد و بسیاری از واعظان به زندان افتادند، از جمله دوستان ویکلیف، نیکلاس هرفورد و جان پُروی.

آزار و اذیت شدت گرفت و خیلی زود لولاردها در انگلستان به آتش سوزانده شدند. آزار و اذیت این فرقه تا سال ۱۵۵۵ میلادی به صورت متناوب ادامه یافت. با زنده نگه داشتن ایده‌های ویکلیف، این افراد اصلاحاتی را در کلیسای اسکاتلند و کلیسای موراویا (Moravia) در بوهمیا تحت تأثیر قرار دادند، جایی که یان هوس (Jan Huss) در سال ۱۴۱۵ میلادی به عنوان یک بدعت‌گذار سوزانده شد."

"از سال ۱۳۶۸ میلادی ویکلیف به عنوان کشیش، ابتدا در لوگرشال (Ludgershall) و سپس در جماعت ثروتمند لوترورث (Lutterworth) کار کرد. به عنوان دکتر الهیات از سال ۱۳۷۲ میلادی نیز در دانشگاه تدریس می‌کرد. جان ویکلیف بر سیاست تأثیر گذاشت. به عنوان فرستاده‌ای از طرف ادوارد سوم پادشاه انگلیس در سال ۱۳۷۴ میلادی با سایر روحانیون به بروژ (Bruges) سفر کرد تا "شکایاتی علیه کلیسای

مقدّس "را به نماینده پاپ ارائه دهد. این شکایات به ویژه در مورد مطالبات مالی پاپ بود که سلطنت انگلیس به شدّت آن را رد می‌کرد. به نمایندگی از پادشاه، ویکلیف از فروش مناصب کلیسا انتقاد کرد و با ادّعی قدرت پاپ که در آن زمان مقرر پاپی‌اش در آوینیون بود، مخالفت کرد.

ویکلیف واعظ و نویسنده‌ای با استعداد بود. این دکترای الهیات به شدّت به مطالعه کتاب مقدّس می‌پرداخت که در زمان حیاتش به او لقب "دکتر انجیلی" داده شد.

تنها ۲۴۵ موعظه لاتین از او به جا مانده است. او همچنین یک تفسیر هشت قسمتی بر کتاب مقدّس نوشته است. با درک خود از کتاب مقدّس به عنوان تنها مرجع، ویکلیف به یک پیشگام اصلاحات تبدیل شد. رساله او "درباره حقیقت کتاب مقدّس" (۱۳۷۸ میلادی) به نوعی فهم لوثر از کتاب مقدّس را پیش‌بینی می‌کند.

درک او از کتاب مقدّس در نهایت جان ویکلیف را به یک اصلاح طلب رادیکال کلیسا تبدیل کرد. تکریم اشیای مقدّس و همچنین تجرّد روحانیان همچون خاری در پهلوی او بود. او همچنین به شدّت آموزه کلیسای کاتولیک درباره شام خداوند را به عنوان امری غیر کتاب مقدّسی نقد کرد و آموزه استحاله (که نان و شراب به جسم و خون مسیح تبدیل می‌شوند) را رد کرد. برای ویکلیف، مراسم عشای ربّانی صرفاً یک شام یادبود بود.

ویکلیف بارها از ادّعی مالکیت کلیسا انتقاد کرد و به کتاب مقدّس استناد می‌کرد. او مالکیت دنیوی را ریشه شر کلیسا می‌دانست و خواستار مصادره اموال کلیسا شد - که این امر به رنجش بیشتر روحانیان و راهبان صاحب این اموال انجامید. او این انتقاد رادیکال از کلیسا را عمدتاً در دو رساله خود "درباره حاکمیت مدنی" و "درباره حاکمیت الهی" نوشت. دیری نپایید که نوشته‌های او واکنش کلیسا را به همراه آورد: در سال ۱۳۷۷ میلادی پاپ گریگوری یازدهم برخی از تعالیم او را به عنوان بدعت محکوم کرد.

چند سال بعد، یک کنیسه انگلیسی برخی از تعالیم او را رد کرد. ویکلیف از دانشگاه و از سیاست کنار کشید. او تا زمان مرگش در لوترورث، بر روی ترجمه کتاب مقدس از لاتین به انگلیسی کار می کرد.

"ویکلیف در سال ۱۳۸۳ میلادی دچار سکتة مغزی شد که باعث فلج شدن وی شد و سکتة مغزی دوم در سال ۱۳۸۴ میلادی موجب مرگش شد. کلیسا در سال ۱۴۱۵ میلادی انتقام خود را از او گرفت و او را به بیش از ۲۶۰ اتهام بدعت در شورای کنستانس محکوم کرد. در سال ۱۴۲۸ میلادی، ۴۴ سال پس از مرگ ویکلیف، مقامات کلیسا استخوانهای او را بیرون آوردند، سوزاندند و خاکسترش را روی رودخانه سوئیفت (Swift) پراکندند.

تحقیق، ترجمه و تألیف: زوفا رایان

شما می توانید جهت آشنایی بیشتر با مشاهیر تاریخ کلیسا، از وب سایت رسمی کلیسای خداوند عیسی مسیح به نشانی www.persian-ljc.com دیدن فرمایید.

منابع:

Schneider, B. (2016, December 30). Der „Morgenstern der Reformation“: Der englische Theologe John Wyclif war ein Vorbild für spätere Reformatoren. *Evangelische Kirche in Deutschland*. Retrieved November 19, 2024, from

<https://www.ekd.de/reformator-john-wyclif-england-vorbild-13186.htm>

Luther2017.de. (2018, July 26). John Wyclif: Englischer Kirchenreformer des 14. Jahrhunderts. *Luther2017.de*. Retrieved November 19, 2024, from

<https://www.luther2017.de/neuigkeiten/john-wyclif-englischer-kirchenreformer-des-14-jahrhunderts/index.html>

Zavada, J. (2019, May 2). John Wycliffe was a groundbreaking Bible translator. *Learn Religions*. Retrieved November 19, 2024, from

<https://www.learnreligions.com/john-wycliffe-biography-699998>

John Wycliffe. (2024, November 18). In *Wikipedia*. Retrieved November 19, 2024, from

https://en.wikipedia.org/wiki/John_Wycliffe